

Samenvattende inleiding

De wettelijke verplichting om een verslag op te stellen

In de uitbatingvergunning van de VZW Terlamen, die op 7 januari 2000 werd afgeleverd door Mevrouw Vera Dua – destijds Vlaams Minister van Leefmilieu – staat de verplichting om jaarlijks en in overleg met een milieudeskundige, erkend in de discipline geluid, een verslag op te stellen over het voorbije kalenderjaar.

Het hierna volgende verslag werd dan ook opgesteld door Marc Martens, Sustainability Manager van de VZW Terlamen in overleg met en met een bijdrage van Ing. Willy Bruyninckx, geluidsdeskundige van het departement Natuurkunde (Laboratorium voor akoestiek en thermische fysica) van de KUL en met de medewerking van Thierry Deflandre, General Manager van Circuit Zolder.

Verder schrijft de vergunning voor om dit jaarverslag uiterlijk op 1 april toe te lichten aan:

- de Vlaamse Minister van Leefmilieu;
- de bestendige deputatie van de provincieraad van Limburg;
- het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Heusden-Zolder;
- de buitendienst van de afdeling Milieuvergunningen te Hasselt;
- de buitendienst van de afdeling Milieu-inspectie te Hasselt.

Wij verzoeken de buitendienst van de afdeling Milieuvergunningen – als coördinerende dienst – in die optiek dan ook om uiterlijk op donderdag 28 maart 2013 een bijeenkomst te beleggen waarin de gegevens in dit document kunnen worden toegelicht.

Algemene terugblik 2012:

“De toestand van de patiënt is dramatisch, maar niet hopeloos”, zo stond vorig jaar op deze plaats. Eén jaar later zou je kunnen stellen dat de patiënt, na nog eens twee opeenvolgende zware hartaanvallen weliswaar een tijdlang aan de beademing lag, maar dat het hem inmiddels weer wat beter gaat. Gered is hij nog lang niet, maar de vooruitzichten zijn redelijk. Goed genoeg alvast voor de hele ploeg van verplegenden en medewerkers om keihard verder te werken en te trachten de patiënt er weer helemaal bovenop te helpen.

Annus horribilis?

Zeg aan het wielervedje dat de BWB heeft beslist dat het seizoen dit jaar pas begint bij de Ronde van Vlaanderen en er breekt een halve burgeroorlog uit. Geen wielervriend die het zou pikken dat de Omloop Het Nieuwsblad, of Dwars door Vlaanderen en Gent-Wevelgem dit jaar zouden worden afgeschaft omdat er onenigheid is tussen bond en promotor... Toch is het net dat wat in 2012 gebeurde in de autosport. En nauwelijks iemand – behalve natuurlijk “slachtoffer” Circuit Zolder – die reageerde...

Het is dan ook geen geheim dat de Belgische autosport op circuit momenteel in een diep dal zit én door een lange tunnel wandelt. In hoeverre er weer licht aan het einde van die tunnel schijnt, zal blijken in de volgende weken.

2012 verliep voor Circuit Zolder in de eerste jaarhelft alvast als een annus horribilis, een vreselijk jaar. En het zag er aanvankelijk nochtans erg goed uit. De organisatie had een evenwichtig programma gepland, waarbij externe promotoren voor de broodnodige inkomsten zouden zorgen en het eigen team zich mocht focussen op enkele evenementen die weer in opwaartse richting konden worden gestuwd. Bovendien kon er door de aanwezigheid van een wereldkampioenschap voor gemotoriseerde sporten vergunningtechnisch een 11de weekend worden verhuurd.

De kalender voor de A-weekends van 2012 zoals die op 28 januari vast lag:

• 07-08/04	Belgian First Races	auto's
• 21-22/04	FIA GT1 World Championship	auto's
• 19-20/05	European Le Mans Series	auto's
• 02-03/06	La Lamera Cup	auto's
• 16-17/06	Van Zon Sprint Series	motoren
• 07-08/07	Zolder Super Prix	auto's
• 18-19/08	Zolder Race Festival	auto's
• 08-09/09	24 Hours of Zolder	auto's
• 22-23/09	Trucks Grand Prix	trucks
• 13-14/10	Belgian Masters of Endurance	motoren
• 20-21/10	Belgian Masters	auto's

Alleen maakte de **RACB Sport** als nationale sportoverheid in een vechtscheiding een einde aan de al een poos mank lopende samenwerking met zijn partner-promotor, maar men deed dat op een bijzonder slecht gekozen ogenblik: in januari van het lopende jaar. Dat deed allereerst en meteen de topteams grondig twijfelen, waardoor deze al snel internationale paden gingen bewandelen.

Toen in maart de negatieve berichtenstroom voor het Belgische seizoen aanhield, besliste de **Raad van Bestuur** van deze **VZW Terlamen** om meteen zwaar in het management te snoeien, waardoor op termijn zowel de Sustainability als de Marketing Manager moesten verdwijnen. De tweede werd inmiddels opgevolgd door een jongere, de eerste functie wordt na de opzegtermijn voorlopig niet voltijds heringevuld.

In die onduidelijke weken was het wachten op een doorbraak en daardoor beperkten de overige teams zich tot een overlevingsscenario waardoor – toen hij begin april eindelijk was aangeduid – de nieuwe promotor geen tijd meer had om nog iets deftigs op poten te zetten. Het eerste geplande A-evenement moest immers van begin april naar half mei worden verplaatst om te vermijden dat het tot een inhoudsloos trainingsweekend werd gedegradeerd.

Hetgeen hierdoor Circuit Zolder allemaal overkwam, werd in deze context eens te meer beschouwd als "*collateral damage*". Niet enkel was CZ het eerste van de A-weekends kwijt waardoor een pak inkomsten in rook opgingen, maar bovendien werd er op de voorafgaande donderdagen amper getraind, werden er nauwelijks of geen mezzanines geboekt, geraakten de VIP-loges niet op jaarbasis verhuurd enzovoorts. En dat er in mei überhaupt werd gestart, was dan nog te wijten aan het wegvallen van de nochtans veelbelovende **European Le Mans Series**. Toen die Franse

promotor bij zijn eerste race in Frankrijk merkte dat hij geen volwaardig veld aan deelnemers en toeschouwers kon aanbieden, heeft hij zijn Zolder-weekend geannuleerd en zijn serie pas later in het seizoen in mineur verder gezet. Niet enkel ging daardoor alweer een pak inkomsten in cash verloren, maar vooral ook een ferme, deels internationale promotiecampagne, waardoor het volle gewicht op de frele schouders van de nieuwe promotor terecht kwam. Resultaat: te weinig auto's, helemaal geen business en uiteraard geen toeschouwers.

En nog was de kelk niet tot op de bodem geledigd. De als bijzonder spectaculair aangekondigde Franse **La Lamera Cup** liet ongeveer een maand voor het weekend van 2 en 3 juni weten dat ze problemen ondervonden met het klaarstomen van hun splinternieuwe voertuigen. Samen met Circuit Zolder werd dan al beslist om het raceweekend om te vormen tot een trainingsweekend – wat alweer een ernstige inkomstenderving betekende voor zowel de promotor als voor CZ –, maar zelfs die mogelijkheid werd ontnomen door de laattijdige levering van de onderdelen aan de teams.

En omdat de door LNE goedgekeurde kalender van het 2de trimester al definitief was en dus volgens de vergunning toen niet meer kon gewijzigd worden, kon niet ingegaan worden op de vraag van de Franse promotor om één of drie weken later te organiseren.

Ook in het verleden wilde er wel eens een weekend van promotor/organisator veranderen, maar voor het eerst sinds de huidige vergunning in 2000 in werking trad, kreeg Circuit Zolder als internationale speler/"slachtoffer" af te rekenen met zoveel en dermate zware externe factoren.

De effectieve kalender voor 2012 zag er halfweg het seizoen als volgt uit:

•	07-08/04	Belgian First Races	auto's	→ NIA
•	21-22/04	FIA GT1 World Championship	auto's	
•	19-20/05	Le Mans Series	→ Belgian First Races	auto's
•	02-03/06	La Lamera Cup	auto's	→ NIA
•	16-17/06	Van Zon Sprint Series	motoren	
•	07-08/07	Zolder Super Prix	auto's	
•	18-19/08	Zolder Race Festival	auto's	
•	08-09/09	24 Hours of Zolder	auto's	
•	22-23/09	Trucks Grand Prix	trucks	
•	13-14/10	Belgian Masters of Endurance	motoren	
•	20-21/10	Belgian Masters	auto's	

In de zomer werd dan geprobeerd om toch nog een 10de weekend te redden en daarbij kon worden gerekend op de goede samenwerking met de **Commissie Terlamen**. Die werd eind juni voor een bijzondere vergadering samen geroepen, die resulteerde in een positief advies om op zoek te gaan naar een oplossing. Het **relaas** daarvan kan u trouwens **hierna lezen**.

Die aanvraag voor een nieuw weekend vertegenwoordigde immers geen extra hinder op jaarbasis, enkel een verschuiving in datum. Er waren echter slechts twee mogelijkheden: de eerste was een 3de weekend organiseren in de maanden september en oktober, wat een afwijking van het evenwicht volgens Art. 5.32.10.2 Verbods- en afstandregels § 4. betekende. Daarin wordt immers bepaald dat een domein zoals Circuit Zolder, dat op minder dan 500m van de bewoning ligt, op het

vlak van weekend- en feestdagen een evenwicht moet hanteren tussen weekends mét en zonder ingedeelde activiteiten. De verhoging van de hinder in september was al eerder gecompenseerd door de mindere hinder in juni, toen er geen activiteiten plaatsvonden.

De tweede mogelijkheid was toch een A-weekend organiseren in november, wat een wijziging van de huidige milieuvergunningvoorwaarden betekende. Immers, de van kracht zijnde vergunning Schauvliege uit 2009 zegt dat er tijdens de winterperiode geen A-geluid wordt gemaakt, tenzij op 2 reeds bepaalde dagen.

Uiteindelijk lukte geen van beide. In de plaats van de **11 verhoopte A-weekends** konden er in 2012 uiteindelijk dus slechts **9 effectief** worden afgewerkt. Voor het eerst in de huidige vergunningsperiode die in 2000 begon, werden er zo weinig A-weekends georganiseerd.

Het besluit Schauvliege

Het is dan ook gewoon cynisch, of misschien bijna onwezenlijk om bij dit alles te moeten lezen dat de door de **Raad van State** aangestelde expert en geluidsspecialist in verband met het besluit Schauvliege via een kromme redenering tot de vaststelling komt dat er nu meer geluid op de omgeving neerstraalt dan ten tijde van de vergunning Tavernier.

Ter herinnering: de in consensus met de omgeving verworven exploitatievergunning van mevrouw Dua uit 2000 werd gedurende vier jaren zonder problemen noch ernstig te nemen klachten toegepast. En toch, zonder overleg en dus voorbijgaand aan de hoorplicht ondertekende de pas kort aangestelde minister Tavernier op de laatste dag van zijn mandaat in 2004 een aanpassing waarin de *“vrije trainingen op donderdag”* steeds als regionale activiteiten dienden te worden beschouwd, waardoor deze aan een maximaal geluidsniveau van 105 dB(A) per individueel voertuig moesten worden verreden. Omwille van de slechte formulering van dit besluit is er evenwel nauwelijks een beperkte donderdag geweest, tenzij deze die door Circuit Zolder als daadwerkelijk regionaal werden bestempeld, zoals de vergunning Dua dat trouwens voorzag. Tot driemaal toe poogde de Vlaamse regering de tekst van Tavernier te wijzigen, maar geen enkele aanpassing doorstond nadien de toets van de Raad van State. In de vergunning Schauvliege van 2009 doet Circuit Zolder een bijzonder zware toegeving door vrijwillig – en definitief! – 13 A-dagen af te staan tijdens het winterseizoen om het eventuele gehakketak tijdens de zomer te vermijden. De Raad van State wilde ditmaal echter eindelijk wel eens weten of er door de vergunning Schauvliege al dan niet een verzwaring voor de omgeving was.

Zoals dat meestal het geval is, beseffen externen zoals de expert – maar dat geldt soms ook voor de overheid – duidelijk niet dat een bedrijf als Circuit Zolder zich voortdurend en steeds in een internationale omgeving bevindt. In de tabellen van de expert lees je soms dat *“de exploitant bepaalt of een activiteit al dan niet internationaal is”*. Dat geeft aan dat CZ de mogelijkheid zou hebben om naar eigen goeddunken en op eender welk ogenblik zijn agenda in te vullen, maar dat is geenszins het geval.

Meer specifiek dient CZ zijn agenda drie à vier maanden op voorhand te laten goedkeuren door LNE en heeft het dan nog nauwelijks de mogelijkheid om daarvan af te wijken, zoals hoger trouwens duidelijk is gemaakt. Resultaat is dat je dus zo ver van tevoren niet kon en niet kan inschatten wie er op welk ogenblik op een donderdag gaat opduiken; net daarom zijn die donderdagen altijd – sinds het ontstaan van het onderscheid tussen dagen met en zonder geluidsbeperking – als internationaal te beschouwen geweest.

Daaraan hebben noch de basisvergunning van de deputatie in '99, noch de vergunning Dua van 2000 iets willen veranderen. Tavernier maakte van de donderdagen zonder verder nadenken regionale activiteiten, uitgezonderd de donderdagen voorafgaand aan een internationaal A-weekend. Maar de donderdagen voorafgaand aan de voornaamste weekends van drie dagen – normaal toch de belangrijkste evenementen! –, net dààr mag volgens geen enkele vergunning een ingedeelde activiteit plaatsvinden... Als de overige donderdagen dan niet internationaal en dus onbeperkt in geluid zouden zijn, wanneer zouden dan de voornaamste disciplines op voorhand kunnen komen trainen?

Deze anomalie in het verhaal Tavernier wordt echter door de expert niet ontdekt, niet begrepen of niet correct geïnterpreteerd. De expert zegt zich nochtans te beperken tot de teksten. De onzorgvuldige bewoording van Tavernier is evenwel de oorzaak van dit hele dispuut. Zeker bij de letterlijke lezing van dit besluit – en CZ werd hierin jarenlang gevolgd door LNE Vergunningen en Inspectie – kom je er niet rond dat als er geen “vrije trainingen” worden georganiseerd op de bewuste donderdagen, er dan ook geen geluidsbeperking geldt, tenzij de uitzonderingen en vooral de dagen die CZ in het verleden zélf als regionale dagen klasseerde, omdat er dan exclusief met regionale voertuigen en licenties werd getraind en geracet.

Het is nu wachten op het arrest van de Raad van State dat pas in 2013 zal vallen.

Zelfredzaamheid als leidraad

Financieel is 2012 uiteindelijk geen fiasco geworden, zoals nochtans kon worden gevreesd. Door een drastische kostenbeperking en alle investeringen op nul te zetten, is Circuit Zolder er in geslaagd om alsnog een financieel evenwicht te bereiken. Maar op dat laatste vlak is stilstaan structureel nog altijd achteruitgaan. Een jaar waarin geen of nauwelijks investeringen worden gedaan, kan zich op korte termijn wreken.

Het is overigens bemoedigend dat het zelf weer in handen nemen van vooral de **24 Hours of Zolder** tot een positieve financiële doorbraak heeft geleid. In die zin is het publiekssucces van het **SuperSonic Festival**, dat simultaan wordt georganiseerd in 2012 dan ook van groot belang geweest voor het financiële luik. Dat hiertegenover staat dat de omgeving zo'n festival niet in het hart draagt, is een belangrijke factor die in de toekomst moet meegenomen worden in de onderhandelingen. Maar voorlopig is deze cohabitatie voor beide partijen nog een noodzaak.

Net zo goed als het een noodzaak is om meer activiteiten naar Circuit Zolder te halen. Vermits de activiteiten op de piste door de strenge vergunning geen uitbreiding meer toestaan, moet er meer gedaan worden in de paddocks en de gebouwen, zonder dat dit een verzwaaring van de hinder betekent voor de omgeving.

In afwachting van het ogenblik dat al deze elementen misschien in een nieuwe vergunning kunnen worden ondergebracht, wordt het principe gehuldigd dat deze extra activiteiten geen verstorend effect mogen hebben op de coulisse van geluid voor de omwonenden.

Niet hinderlijk maar wel ingrijpend, is de ombouw van de VIP-toren tot Office Center waarin vaste partners zoals Promove, Motorsportschool en Vitaemobility een permanent onderkomen vonden. De ombouw had zo zijn gevolgen naar bijvoorbeeld brandveiligheid en airconditioning toe.

In 2012 werd een aanzet gedaan voor het uitbouwen van de activiteiten van **Promove**. In samenwerking met Ing. Willy Bruyninckx werd onderzocht welk effect op de omgeving het zou hebben, mocht deze activiteit tijdens de normaliter voorziene middagpauze verder gaan, of 's avonds, of zelfs op NIA-dagen? Zoals **verderop** kan worden **gelezen**, was er geen significant effect op de omgeving op de meetpost Rustplein, degene die het dichtst is gelegen bij de paddockzone 6 waar de slipplaat ligt.

Een andere, minder wetenschappelijk onderbouwde test leidde er toe dat aan de uitbater van de tijdelijke kartopstelling in de zone 5 wordt voorgehouden dat hij enkel op B-activiteiten kan organiseren, zoals trouwens in het verleden ook aan de driftactiviteiten van Skylimit Events werd voorgehouden. Het gepruttel van deze viertaktmotoren wordt immers moeiteloos overstemd door de voortdurende geluidsstroom van klassieke B's.

Bedoeling is evenwel dat Speedwear zo snel als mogelijk overstapt naar elektrische karts, maar deze zijn op dit ogenblik nog veel te duur en te moeilijk in onderhoud. Dat elektrische aspect blijft trouwens een element dat Circuit Zolder zo veel als mogelijk wenst uit te bouwen. Niet enkel via de **elektrische beleving van De Wijers**, die in 2012 op de startdag 30 september een eerste aanzet kreeg, maar vooral via de insteek die aan het **SALK**-project voor Limburg werd voorgelegd. Daarbij zou Circuit Zolder als een "smart lab" en als een hub kunnen dienen voor de actieve elementen die met de ontwikkeling van de elektrische technologie gepaard gaan.

2013: een annus mirabilis?

In 2013 is Circuit Zolder aan zijn **50ste verjaardag** toe. In eerste instantie werd dat getoond via het uitbrengen van een rijkelijk geïllustreerd boek en het uitwerken van een multimediale tentoonstellingstafel en dat wordt in de volgende maanden gevolgd door diverse activiteiten.

Maar het wordt hopelijk ook gekruid met het behalen van het **Voka Charter milieu en duurzaam ondernemen Limburg**, een échte opstart van de samenwerking met GreenCity Tours voor de beleving van De Wijers met Circuit Zolder als startpunt en – vooral natuurlijk – een correcte doorbraak in het vergunningsverhaal.